

РЕШЕНИЕ

№ 32

гр. Бургас, 07.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Събина Н. Христова Диамандиева

Членове: Калина Ст. Пенева

Кремена Ил. Лазарова

при участието на секретаря Марина Д. Д.а
като разглежда докладваното от Калина Ст. Пенева Въззивно гражданско дело
№ 20232000500016 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс.

Постъпила е **въззивна жалба** от С. Ж. Д. с ЕГН *****, представляван от своята майка и законен представител Ж. Я. Д. с ЕГН *****, двамата с адрес общ.К., с. Г., кв. "З." № **, чрез процесуален представител адв.Р. М.-АК-С., **срещу решение № 260012/11.10.2022 год. по гр.д.№430/2020 год. по описа на Окръжен съд-Сливен на което е допусната поправка на очевидна фактическа грешка с решение № 260013/05.12.2022 год. по гр.д.№430/2020 год. по описа на Сливенския окръжен съд, с което е отхвърлен иска на С. Ж. Д. с ЕГН *****, представляван от своята майка и законен представител Ж. Я. Д. с ЕГН *****, двамата с адрес общ.К., с. Г., кв. "З." № ** против ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със седалище и адрес на управление гр.С. бул. "Д.Б." № ** за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 65 000 лева при настъпило на 02.11.2019 г. ПТП, ведно със законната лихва за забава, считано от датата на уведомяването на застрахователя-29.11.2019 год., до окончателното изплащане на сумата и е осъден С. Ж. Д. с ЕГН *****, представляван от своята майка и законен представител Ж. Я. Д. с ЕГН *****, двамата с адрес общ.К., с. Г., кв. "З." № ** да заплати на ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със седалище и адрес на управление гр.С. бул. "Д.Б." № ** сумата в размер на 180 лв.-деловодни разноски пред първоинстанционния съд.**

Във въззивната жалба се твърди, че обжалваното решение е

необосновано, неправилно и незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалния и процесуалния закон и със съдебната практика. Твърди се, че събраните по делото доказателства установяват всички елементи на чл.45 от ЗЗД, както и вината на водача К. за процесното ПТП, при което на ищеца са причинени телесни увреждания, за които следва да бъде ангажирана отговорността на ответника-застраховател. Извършен е анализ на заключението на вещото лице по приетата АТЕ, като се твърди, че от него се установява, че основна причина за процесното ПТП е управлението на лек автомобил с несъобразена скорост от застрахованото при ответника по застраховка „ГО“ лице, което е нарушение по чл.20, от ЗДвП и не е обхванато от посочените в решението по АНД №80/2020 год. по описа на РС-К. изпълнителни деяния, за които Л. К. е признат за невиновен. Твърди се, че окръжният съд не е извършил преценка за кое изпълнително деяние К. е признат за невиновен и в отклонение от практиката на ВКС в аналогични случаи е приел, че той няма вина за настъпилото ПТП. Сочи се, че от събраните по делото доказателства се установява, че в пряка причинно-следствена връзка от процесното ПТП настъпило на 02.11.2019 год. ищецът е претърпял контузия на лявата ръка и на гръдния кош, в резултат на което е понесъл физически и душевни болки и страдания, за обезщетение на които застрахователят следва да му заплати претендираната сума от 65 000 лв., ведно със законната лихва. Направено е искане за отмяна на обжалваното решение и за решаване на спора по същество от въззивния съд с уважаване на предявения иск и присъждане на адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 от ЗА за двете съдебни инстанции.

В дадения срок е постъпил **отговор** от насрещната страна - ЗД „БУЛ ИНС“ АД-„Д.Б.“ № 87 чрез процесуален представител адв.Г. Д., АК-Я.. Изложени са съображения за неоснователност на въззивната жалба и правилност на обжалваното решение. Твърди се, че в случая влязлото в сила оправдателно решение сочи, че застрахованото при него лице няма вина за процесното ПТП, поради което не са налице основанията за ангажиране на отговорността на неговия застраховател, тъй като е отречено Л. К. да е допуснал каквото и да е нарушение на ЗДвП, което да е причинило процесното ПТП. Сочи се, че след като едно лице е признато за невиновно по общия състав на чл.342, ал.1 от НК, то не би могло да е виновно по някои от специалните състави, поради което изводите на окръжния съд за неоснователност на иска са правилни и законосъобразни. Направено е искане за потвърждаване на обжалваното решение и за присъждане на съдебните разноски пред въззивния съд.

С обжалваното решение Сливенският окръжен съд се е произнесъл по иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ и по чл.429, ал.1 т.1, вр. ал.3 от КЗ.

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирано лице и е **ДОПУСТИМА**.

В открито съдебно заседание на въззивния съд страните са заявили, че поддържат становищата си и исканията за присъждане на съдебните разноски.

Бургаският апелативен съд, като взе предвид изложеното по-горе и събраните по делото доказателства, намира от фактическа и правна страна следното:

Обжалваното решение е постановено по исковите претенции предявени от **малолетния ищец С. Ж. Д. с ЕГН *****,** представляван от своята майка и законен представител **Ж. Я. Д. с ЕГН *****,** двамата с адрес общ.К., с. Г., кв. "З." № **, **против ответника ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със седалище и адрес на управление гр.С. бул. "Д.Б." № ** за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 65 000 лева** – претърпени болки и страдания в резултат на ПТП на 02.11.2019 год., при което са му причинени счупвания на лява ръка и травми по гърба, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на уведомяването на застрахователя - 29.11.2019 год., до окончателното изплащане на сумата. Ищецът твърди, че виновен за настъпване на ПТП при което е пострадало лице, е водачът на застрахован при ответника л.а. "О.В." - Л. В. К., **поради движение с несъобразена с пътните условия скорост – нарушение по чл.20 от ЗДвП.** Твърди, че при ПТП е получил травматични увреждания, в резултат на което е претърпял душевни болки и страдания за чието обезщетяване претендира присъждане на горепосочената сума. Ищецът е поддържал предявения иск, ангажирал е доказателства, моли за уважаване на иска и за присъждане на съдебните разноски.

Ответникът с писмения си отговор е оспорил предявените искове, твърди, че процесното ПТП не е причинено по вина на водача на застрахования при него автомобил, евентуално е направено възражение за съпричиняване от страна на пострадалото лице в размер на 90%. Твърди се също, че претендираният размер на обезщетение от 65 000 лв. не съответства на силата и интензитета на претърпените от ищеца болки и страдания. Направено е искане за отхвърляне на иска, евентуално-за определяне на по-нисък размер на обезщетението и коригирането му след приемане на сочения процент на съпричиняване. Претендира присъждане на съдебни разноски, ангажира доказателства.

При проверка по чл.269 от ГПК се установи, че обжалваното решение е постановено от законен съдебен състав, в съответната форма, при наличие на задължителните реквизити **и е валидно.**

Като постановено по допустими искиви претенции, решението е **допустимо.**

Фактическата обстановка по делото се установява от приетите от окръжния съд доказателства.

Видно от представеното удостоверение за раждане ищецът С. Ж. Д. е роден на *** год. от майка Ж. Я. Д. и е с неустановен произход от баща.

Свидетелят Л. К., за който се твърди, че с противоправното си поведение е причинил ПТП сочи, че на 02.11.2019 год. пътувал заедно с жена си с лекия си автомобил О., от Петолъчката към К. по двулентов автомобилен път. Пътната настилка била суха, нямало мъгла. Той управлявал автомобила със скорост около 70-80 км/ч.. /при разрешена скорост 90 км./ч./ Било сумрачно, почти тъмно. Преди ляв завой на пътя, възприел фарове на насрещно движеща се кола и превключил на къси светлини. Възприел, че насрещно движещия се автомобил също превключил на къси светлини. Забелязал каруцата, когато вече бил на правия участък след левия завой, на 7-8 метра пред него. Тя не била обозначена – нямала видими светлоотразители,

а пътниците в нея не носели жилетки, нямало и обозначителен фенер. Опитал се да избегне удара с каруцата като натиснал спирачки, но не успял.

Свидетелят Н.К. твърди, че живее на съпругески начала с майката на ищеца, а С. е негов син. Твърди, че след като пристигнал на мястото на ПТП, С. плачел защото много го боляло. Оплаквал се от болки в гърдите и ръката. След като го закарали в болницата и майка му останала при него, му направили операции вечерта и на сутринта. След това той не можел сам да се грижи за себе си, помагала му неговата майка, която го водела до тоалетната, хранела го, обличала го. Твърди, че лявата ръка е активна за С., и докато бил около 40 дни с гипс, много го боляло. Продължил да се оплаква от болки в ръката и след свалянето на гипса. След ПТП С. станал по-плашлив и по-страхлив, имало промяна в говора-не можел да говори, като според свидетеля това се появило след инцидента.

Свидетелят Б.П. е очевидец на процесното ПТП. Сочил, че той и приятелката му се връщали от Ж. с автомобил Ф., управляван от него. Движели се в посока С. по двулентов, двупосочен път. Видимостта била намалена поради падналият мрак, но времето било сухо. На около сто метра, в лентата за насрещно движение, свидетелят забелязал кон с каруца и хора в нея. Не видял добре хората, но по осветеността на фарове разбрал, че в посоката на движение на каруцата, зад нея захожда автомобил за ляв завой. Свидетелят предположил, че шофьорът на този автомобил може и да не види каруцата след завоя, поради което подал светлинен сигнал „къси-дълги“ светлини, като искал да го предупреди за препятствието. Другият водач обаче не успял да избегне удара с каруцата – ударил я странично в задната ѝ част. След това автомобилът, за който свидетелят сочи, че бил О., се завъртял, като последвал удар и в автомобила Ф. – управляван от свидетеля. Свидетелят и приятелката му се уплашили. Свидетелят видял, че от удара, от каруцата изхвърчало дете. П. отбил колата, слязъл, след което се обадил на 112 и видял, че водачът на О. и неговата спътница също били уплашени. Чувал се детски плач, но свидетелят не знае дали плачът е бил на ищеца. **Свидетелят Б.П. е категоричен, че преди каруцата, която е видял, не е имало и не се е движела друга каруца, което е в противоречие със свидетелските показания на свидетеля М.Л.-*** на майката на ищеца и негов вуйчо,** който твърди, че на няколко метра преди каруцата в която били малолетните М.Л. и С. Ж. се движела друга каруца управлявана от него.

Съдът не дава вяра на свидетелските показания на свидетеля М.Л., тъй като освен, че са в противоречие с показанията на свидетеля П., те противоречат и на останалите доказателства по делото. Неподкрепени и в противоречие с другите доказателства по делото са и показанията на този свидетел, че непосредствено преди ПТП той светел с фенерче, а управляващия каруцата М., светел с телефона си. Явно показанията на този свидетел са манипулирани и са дадени с оглед на процеса, поради което съдът не ги кредитира.

Показанията на останалите свидетели, в неопроверганите с други достоверни доказателства части, настоящият съд кредитира.

Окръжният съд е приел заключение на вещо лице У. по допуснатата съдебно-техническа експертиза. Съдът кредитира заключението на вещото

лице като обективно и обосновано. Съгласно заключението на 02.11.2019 год. на път II-48, водачът на лек автомобил марка и модел "О.В." с рег. № *** - Л. В. К. е ударил отзад ППС с животинска тяга - каруца с кон, управлявана от малолетния М. С.Л. род. *** год., след което е ударил и лек автомобил марка „Ф.“ модел „Г.“ с рег. № ***, управляван от Б.З. П.. Малолетният ищец С. Ж. Д. род. *** год. е бил пътник в каруцата. Малко преди 17,45 часа водачът Л. К., управлявайки автомобила О., минал през ляв за него завой, с включени къси светлини и движейки се скорост около 50 км/ч. Вещото лице изрично сочи, че за скоростта се съди единствено по крайните положения на автомобилите по фотоматериали, тъй като непосредствено след ПТП оглед на място не е извършен и не е съставен огледен протокол за разположението на превозните средства, поради което сочената скорост е приблизителна. Пред автомобила "О.В." и в същата посока се движела каруцата натоварена с дърва, а управляващия каруцата малолетен М.Л. и малолетният пътник С. Д.-ищецът по делото, седели върху дървата. Както водачът на каруцата, така и неговият спътник-ищецът по делото, били без поставени светлоотразителни жилетки. Каруцата не била снабдена с два бели или жълти светлоотразителя отпред, **нямала два червени светлоотразители отзад, както и задължителната при движение през нощта бяла или жълта добре различима светлина /изисквания по чл.71, ал.1 и чл.106, ал.2 от ЗДвП/**. Каруцата имала само два малки светлоотразителя. След ляв завой по пътя, при навлизане в правия участък, водачът Л. К. възприел насрещно движещ се на къси светлини автомобил „Ф.“. Когато водачът Л. К. навлязъл в зоната на правия участък, разстоянието между двата автомобила било 63 м. Осветеността на автомобила „Ф.“ от фаровете на къси светлини е била по - голяма от разстоянието, на което се е намирал автомобилът „О.“ при навлизане в зоната на правия участък - до около 75 – 80 м., поради което водачът Л. К. първоначално възприел фаровете на автомобила Ф., преди да навлезе в правия участък, а след навлизането възприел наличието на каруца върху платното за движение. Въпреки, че Л. К. употребил спирачки, продължило движението напред на автомобила, като на км.36,5 настъпил удар между задната лява част на каруцата и предната челна дясна част на автомобила „О.“. Към момента на удара скоростта на автомобила „О.“ била 41 км./ч., а на каруцата – 6 км./ч. След удара каруцата продължила движението си напред и се завъртяла около вертикална ос в посока по часовниковата стрелка. След удара ищецът С. Д. изхвъркнал от каруцата и паднал зад мантинелата. Автомобилът О. продължил движението си напред и наляво спрямо предварителната посока, като със задната си част навлязъл в насрещната пътна лента, където последвал втори удар - между задната част на автомобила „О.“ в областта на багажното отделение и лявата странична част на автомобила „Ф.“. При скорост на движение около 50 км/ч водачът на автомобила „О.“ е нямал техническа възможност да предотврати ПТП. Опасната зона за спиране от около 39 м е по-голяма от разстоянието, на което се е намирал автомобила в момента на откриване на възможността за възприемане на каруцата.

Вещото лице сочи, че основните техническите причини довели до ПТП между л.а. „О.“ и каруцата са технически неизправните действия на неспособния водач на каруцата, при които е допуснато движение на каруцата в тъмната част на денонощието, без нужната светлинна

сигнализация. Наличието на светлинен източник на и върху каруцата би позволило на водача на л.а. „О.“, след разминаване с насрещно движещия се автомобил, да заобиколи движещата се по пътното платно каруца. В случая обаче е настъпил ефекта на Пуулфрих, при който окото на водача на л.а. „О.“ е възприето първо светлия обект /насрещно движещия се на къси светлини автомобил „Ф.“/ пред тъмния обект – каруцата, като ППС-то с животинска тяга е останало в невидимата за окото зона. Вещото лице е посочило като техническа причина за възникване на процесното ПТП и движението на автомобила „О.“ с технически несъобразена скорост на движение спрямо видимостта пред автомобила. От обясненията на вещото лице в открито съдебно заседание на окръжния съд се установява, че при липсата на добра видимост, технически правилно е било водачът на л.а. „О.“ да намали скоростта и ако се е движел със скорост от 40 км.ч., при видимост около 30 м. е можел да предотврати настъпването на ПТП.

За произшествието е съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица с рег. № 287р-10190/2019г. Образувано е досъдебно производство № 230/2019г. по описа на РУ – К. **за извършено от *** К. престъпление** по чл.343, ал.1, б.„б“ предл. 2, вр. чл.342, ал.1 от НК, при нарушение на правилата за движение по пътищата – **чл.23 от ЗДвП**- водачът на пътно превозно средство е длъжен да се движи на такова разстояние от движещото се пред него друго превозно средство, че да може да избегне удяране в него, когато то намали скоростта или спре рязко **и чл.77 от ЗДвП** – при заслепяване водачът е длъжен да намали скоростта и при необходимост да спре. Същото е внесено за разглеждане пред Районен съд - К. по реда на Глава 28 от НПК с искане за освобождаване на водача Л. В. К. от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

С влязло в сила решение № 260000 от 13.01.2022 год. по АНД № 80/2020 год. по описа на РС-К., Л. В. К. **е признат за невиновен** за това, че на 02.11.2019 год. в 17 и 25 часа по път II-48 при км.36,5 в землището на с.Г., общ.К., при управление на МПС нарушил правилата за движение **по пътищата чл.23 и чл.77 от ЗДвП** и по непредпазливост причинил на С. Ж. Д. средна телесна повреда, като е **оправдан по повдигнатото му обвинение за извършено престъпление по чл.343, ал.1, б.„б“ предл. 2, вр. чл.342, ал.1 от НК.** /чл. 342, ал.1 от НК - който при управляване на подвижен железопътен състав, въздухоплавателно средство, моторно превозно средство, плавателен съд, бойна или специална машина наруши правилата за движение, като допуска причиняването на телесна повреда или смърт на друго, се наказва с лишаване от свобода до две години или с пробация.; чл. 343, ал.1 , б.„б“ от НК - Когато с деяния по предходния член по непредпазливост са причинени: тежка или средна телесна повреда, независимо дали са настъпили последиците по буква "а", наказанието е лишаване от свобода до четири години за тежка телесна повреда и до три години или пробация за средна телесна повреда./

Влязлото в сила решение № 260000 от 13.01.2022 год. по АНД № 80/2020 год. по описа на РС-К. има правните последици на присъда, поради което и на осн. чл.300 от ГПК, настоящият съд следва да приеме за установено със сила на пресъдено нещо, че средната телесна повреда причинена на ищеца по делото при процесното ПТП, не е в резултат на

виновни противоправни действия на водача на л.а. „О.“ - Л. К. по чл.23 от ЗДвП и по чл. чл.77 от ЗДвП. Както е прието с Решение № 180/05.01.2017 г. по т.д. № 3155/2015 г. на ВКС, II т.о., влязлата в сила оправдателна присъда, с която е прието, че подсъдимият не е извършил престъплението, за което е обвинен, се ползва със сила на пресъдено нещо **само относно основанието за оправдаване на подсъдимия по конкретното обвинение.**

Тъй като наказателната отговорност е отделна от гражданската, ако се твърди и се установи, че вредните последици са настъпили в пряка връзка с други противоправни действия на лицето, които не са обхванати от присъдата – респ. решението на наказателния съд, оправдателният съдебен акт по наказателното дело не е пречка за ангажиране на деликтната отговорност на дееца. Ето защо съдът не споделя възражението на въззиваемия относно преклузия на възможността в настоящия процес ищецът да доказва, че е пострадал в резултат на други виновни противоправни действия на дееца, извън тези за които е оправдан. В случая ищецът твърди, че причината за ПТП е неправомерно деяние на водача К., извън това, за което му е било повдигнато обвинение и съгласно основателното възражение на въззивника, това подлежи на изследване от гражданския съд по делото.

В исковата молба е посочено, че ПТП е предизвикано от движението на л.а. „О. В.“ управляван от Л. К. **с несъобразена с пътните условия скорост**, което покрива фактическия състав на нарушение по чл.20 от ЗДвП, съгласно който водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват и чиято ал.2 сочи, че водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението.

От заключението на вещо лице У. се установи, че К. е допуснал соченото нарушение по чл.20 от ЗДвП, тъй като макар и не основна, една от техническите причини довели до процесното ПТП **едвижението на автомобила „О.“ с технически несъобразена скорост на движение спрямо видимостта пред автомобила.** К. е можел да съобрази скоростта на автомобила си с конкретно установените по делото условия на видимост пред автомобила, като я намали до 40 км./ч., но не го е сторил, като това му противоправно поведение е една от причините за настъпване на процесното ПТП. В случая вината на К. се предполага и презумпцията за наличието ѝ не е оборена. **Налице са кумулативно изискуемите предпоставки по чл.45 от ЗЗД за ангажиране на отговорността на Л. К. за вредите причинени в пряка причинно – следствена връзка от неговото виновно, неправомерно поведение.** Тъй като ответникът не оспорва валидността на застрахователното правоотношение, **налице са предпоставките за ангажиране на отговорността на застрахователя по чл.432, ал.1 от КЗ за обезщетение на вредите, причинени от процесното ПТП.**

От приетото от окръжния съд заключение на вещо лице С. по допуснатата съдебномедицинска експертиза се установява, че в резултат на

процесното ПТП на ищеца С. Д. е причинена автомобилна травма - травма като пътник в ППС с животинска тяга-каруца с кон, при удар отзад с предните състави на попътно движещ се лек автомобил, като е получил следните телесни увреждания: **контузия на лявата ръка** в областта на лакътната става **с данни за счупване на раменната кост в нейната долна трета** с остеоепифизиолиза в долния край на раменната кост, наложили прилагането на оперативно лечение с използване на метална остеосинтезираща техника-фиксиране на двата фрагмента с две Киршнерови игли, **както и контузия на гръден кош** по неговата задна повърхност в областта на гърба, **без клинични данни за фрактури на костни структури**. Описаните и диагностицирани телесни увреждания имат травматичен характер - механична генеза и добре отговарят да са получени по начин и време на настъпване на процесното ПТП. Вещото лице сочи, че фрактурата е получена при падане върху твърди тъпи предмети и повърхности /твърд терен/ и удари в тях. **Уврежданията в ръката са причинили трайно затруднение за движенията на горен ляв крайник за период около 2 месеца, а уврежданията на гръдния кош са довели до болезнено затрудняване на движенията на снагата за срок от 5 до 10 дни.** Уврежданията представляват временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Вещото лице сочи, че при децата са налице бързи и пълноценни възстановителни процеси при счупвания, дори от тежката контузия на ръката, а контузията на гърба е лека и не е довела до значителни функционални затруднения. Непосредствено след ПТП ищецът е бил транспортиран до МБАЛ „Доктор Иван Селимински“ в гр.С., където бил приет в отделението по травматология и ортопедия. На 03.11.2019 год. е била извършена мануална репозиция на костните фрагменти и наложена гипсова превръзка. Тази репозиция била незадоволителна, поради което на 04.11.2019 год. била извършена операция под обща анестезия с поставяне на две Киршнерови игли за фиксация на фрактурата, като ръката е била имобилизирана в лакътната става с гипсова превръзка. Същия ден бил изписан с подобрение, с препоръки да проведе антибиотична терапия. Срокът за гипсовата имобилизация тип ръкавна лонгета е бил определен на 21 дни, като следва раздвижване на ръката. **Уврежданията са направили функцията на ръката невъзможна за около месец.** Характеристиките на увреждането и възрастта на ищеца предполагат **пълно възстановяване на функциите на ръката при нормално протекъл възстановителен процес и спазване на всички предписания.** В случая протичането на възстановителния период не може да се проследи, тъй като не са съставени медицински документи, като липсват медицински документи и за състоянието на ищеца към момента на изготвяне на експертизата, но характеристиките на уврежданията и възрастта на ищеца предполагат пълното му възстановяване. Непосредствено след ПТП и до изтичане на няколко дни след свалянето на гипсовата имобилизация /след 21 дни/ ищецът е имал нужда от чужда помощ при осъществяване на ежедневните си битови дейности. **В началото след ПТП ищецът е търпял значителни болки и страдания, като с напредване на възстановителните процеси тези болки и страдания постепенно са намалявали до пълното им изчезване при нормален ход на оздравителните процеси.**

Тъй като ищецът не е ангажирал годни медицински доказателства които

да сочат отклонение от нормалния ход на оздравителните процеси, съдът намира, че те са протекли при него при нормален ход.

Окръжният съд е приел заключение на съдебно-психологична експертиза извършена от вещо лице М., което съдът цени ведно с обясненията на вещото лице дадени в съдебно заседание. След проведено психологически изследване включващо и интервю с ищеца, както и интервю с неговата майка, вещото лице сочи, че умствената му възраст не отговаря на календарната. В момента на изследването детето е на ** години, а умствената му възраст е на дете на **години. Малолетният С. към момента на катастрофата е бил на календарна възраст ** години, но неговите реакции са били на дете на доста по - ниска възраст от календарната. Поради умствената недостатъчност, процесното ПТП не е предизвикало у детето остра стресова реакция, дори напротив - към момента на ПТП за ищеца са липсвали социални умения и способност да разбере случващото се, да обхване елементите на ситуацията и да определи взаимовръзките на рационално ниво, за да успее да вземе самостоятелно решение за действие. Забавеното умствено развитие означава, **че детето по-трудно осъзнава последиците от случващото се.** Преживеният инцидент е произвел у детето интензивен страх, с плач и треперене. В тази ниска възраст оценката на детето - емоционална и рационална е силно повлияна от оценката и реакции на възрастните. При уплаха и несигурност при възрастните, у детето също се създава усещане за несигурност и нестабилност, тъй като в тази ниска възраст, от голямо значение са емоционалните послания, които отправя родителя. Поради забавеното си умствено развитие и трудности в обучението, детето не посещава училище. Прекъсването на училището е последица от родителското поведение и обучителните трудности, а не от процесното ПТП. Вещото лице сочи, че ищецът е бил обездвижен с гипс около 20 дни, като е нямало пречка след това и при желание да посещава учебни занимания. Вещото лице сочи, че често деца със счупени ръце продължават да посещават училище, още повече че в случая се касае за счупена лява ръка, а водещата при ищеца е дясната ръка. В общността, в която детето живее, училището не е ценност и не е приоритет. Според заключението на експерта, **процесното ПТП не е повлияло на забавеното физическо и интелектуално развитие на ищеца.**

Заключенията на медицинските експертизи също са обективни и обосновани и няма основание да не бъдат кредитирани.

Към момента на ПТП ищецът е бил на *** години, но интелектуалното му развитие е било на дете под тази възраст. В този смисъл ищецът е израснал в неблагоприятна социална среда, която е negliжирала образователните процеси и не е предоставяла грижа за ищеца съгласно изискванията на Семейния кодекс и Закона за закрила на детето. Въз основа на заключенията, ценени ведно и с останалите доказателства по делото, съдът намира за установено, **че в пряка връзка с процесното ПТП ищецът е претърпял описаните по-горе телесни увреждания,** представляващи средна телесна повреда, в резултат на което **по време на общия възстановителен период от около два месеца е имал усещане на физически болки и дискомфорт, като е изпитвал и известен стрес, макар нивото на умственото му изоставане да не е позволявало пълно осмисляне на стресора.** Неустановени по делото обаче са твърденията, че процесното ПТП е повлияло трайно на психиката на

детето, че при него е налице остра стресова реакция, че менталните му проблеми и агресивни прояви /описани от вещото лице М. при контакта с детето по повод изготвяне на експертизата/ са предизвикани или повлияни по някакъв начин от процесното ПТП. Неустановени по делото са твърденията, че за продължително време е било затруднено ежедневието на ищеца, че е осъзнавал загрозяванията по тялото си в резултат на оперативната интервенция, като това е предизвикало у него несигурност, срам и неувереност. Не са установени твърденията по исковата молба, че възстановителният процес по отношение на лявата ръка на ищеца все още не е приключил, и че това му пречи да играе с другите деца. Противно на соченото от свидетеля Л. - фактически съжител на майката на ищеца, заключението на вещо лице С. не дава основание да се приеме твърдението, че възстановителният процес при ищеца от травмите при ПТП все още продължава.

Размерът на обезщетенията за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Както е посочено в Постановление № 4 от 23.XII.1968 г., Пленум на ВС, т.1, на обезщетение подлежат всички вреди, които са настъпили или ще настъпят като пряка и непосредствена последица от непозволеното увреждане. В раздел 2-ри от същото постановление е разяснено, че понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД обаче не е абстрактно понятие, то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при причиняването на телесни повреди са видът и характерът на увреждането, начинът на извършването и обстоятелствата при които е извършено, причинените морални страдания, продължителността и интензивността на болките и страданията, осакатявания, загрозявания и др. Икономическата конюнктура в страната към момента на деликта е спомагателен критерий. Към този момент минималната работна заплата в страна е била 560 лв., а лимитите на застрахователно покритие са над 10 420 000 лв.

При комплексен анализ на установените по делото обстоятелствата относно релевантните критерии, съдът намира, че справедлив размер на обезщетението за неимуществени вреди за болките и страданията претърпени от ищеца в резултат на процесното ПТП е сумата от **22 000 лв.**

Съгласно трайно установената практика на ВКС изводът за наличие на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия не може да почива на предположения, а следва да се основава на **доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия.** /Решение № 206 от 12.03.2010 г. по т.д. № 35/09 г. на ВКС, ТК, II т.о., Решение № 98 от 24.06.2013 г. по т.д. № 596/12 г. на ВКС, ТК, II т.о., Решение № 16 от 04.02.2014 г. по т.д. № 1858/13г. на ВКС, ТК, I т.о., Решение № 99 от 08.10.2013 г. по т.д. № 44/2012 г. на ВКС, ТК, II т.о., Решение № 54 от 22.05.2012 г. по т.д. № 316/2011 г. на ВКС, ТК, II т.о. и др./. Константната практика приема също, че приносът на пострадалия от деликт за настъпване на вредите или за улесняване механизма на увреждането **има обективен характер.** Съгласно приетото с ТР № 88/12.11.1962 год., ОСГК на ВС, разпоредбата на чл.51, ал.2 ЗЗД намира приложение и в случаите, когато

пострадалото при злополука малолетно или непълнолетно дете е **допринесло за настъпването на вредоносния резултат поради неупражнения върху него надзор от родителите му.** В този смисъл е и актуалната практика на ВКС - Решение №44 от 23.06.2020 г. по т.д. № 1879/2019 г. на ВКС, ТК, I т.о., Определение № 50588 от 25.10.2022 г. на ВКС по т. д. № 2402/2021 г., II т. о., ТК, Определение № 269 от 18.05.2022 г. на ВКС по т. д. № 1643/2021 г., I т. о., ТК и др. с които се приема, че приносът следва да се отчете и когато е резултат на неупражнен върху малолетното дете надзор от родителите му, без да е от значение вината на упражняващия надзор.

Съгласно чл. 2, ал. 2 от ЗДвП движението по пътищата е волева дейност, която изисква спазване на установените правила за движение. От малолетните, които са недееспособни не може да се изисква съзнателно, волево спазване на правилата за движение по пътищата, поради което обезпечаването на спазването на тези правила е задължение на техните родители. Съгласно чл.125, ал.1 и ал.3 от СК родителят има задължение да се грижи за физическото, умственото, нравственото и социалното развитие на детето, за неговото образование и за неговите лични и имуществени интереси, като осигурява постоянен надзор по отношение на малолетното си дете и подходящ контрол на поведението на непълнолетното дете. Съгласно чл.8, ал.8 от Закона за закрила на детето, родителите, настойниците, попечителите или другите лица, които полагат грижи за дете, са длъжни да не оставят без надзор и грижа децата до 12-годишна възраст, ако с това се създава опасност за тяхното физическо, психическо и нравствено развитие.

Предвид горното, настоящият съд намира, че когато малолетно дете е участник в движението по пътищата, независимо от това дали пътува или не в ППС, но още в по-голяма степен, когато пътува в ППС и съществува опасност по смисъла на чл.8, ал.8 от ЗЗДт, е налице задължение за осъществяване на постоянен надзор и контрол по смисъла на чл.125, ал.1 и 3 от СК от родител или от друго пълнолетно лице, на което родителят е възложил това, а неупражняването на такъв родителски контрол и надзор е противоправно отклонение от дължимото родителско поведение. Към момента на процесното ПТП ищецът е бил на *** години, но умственото му развитие е било на дете на по-ниска възраст, поради което единственият му родител е следвало стриктно да съблюдава изпълнението на горепосочените задължения. Не може да се приеме, че родителят на ищеца е възложил изпълнението на задълженията си за осъществяване на родителски контрол и надзор на водача на каруцата, тъй като водачът на каруцата е бил също малолетен и недееспособен. Настоящият случай е специфичен в сравнение с други случаи, при които не би имало съпричиняване поради родителска небрежност, ако ППС е управлявано от дееспособно лице, за което се приема, че родителят е възложил контрола по безопасността на детето. В случая, поради неположена изискуема родителска грижа и неизпълнение на законовите задължения по чл.125, ал.1 и 3 от СК, вр чл.8, ал.8 от ЗЗДт, е **допуснато обективно неправомерно присъствие като пътник в неотговаряща на техническите изисквания каруца на малолетно лице – ищецът по делото, без дееспособен придружител, на платно за движение от автомобилен път, по който съгласно забраната на чл.60, вр. чл.55, ал.1 от ЗДвП каруцата не е имала право да се движи, и то управлявана от друго недееспособно малолетно**

лице. Съпричинителното действие относно вредните последици е **обективното присъствие на малолетното лице – ищец по делото, на място, на което при конкретните условия е било недопустимо да присъства, тъй като** вредните последици за ищеца от процесното ПТП не биха настъпили ако не беше допуснато при конкретно установените условия, той да участва в движението по автомобилен път като пътник в процесната каруца.

На базата на гореизложеното, съдът намира за доказана причинно-следствената връзка между родителското бездействие и настъпването на вредоносния за ищеца резултат, респ.-намира за доказано възражението на ответника за наличие на съпричиняване на вредоносния резултат. Имайки предвид конкретните обстоятелства, **настоящият съд намира, че съпричиняването в случая следва да бъде определено на 80%.**

След намаляване на обезщетението от 22 000 лв. с 80 % се установява, **че исковата претенция за неимуществени вреди е основателна и следва да бъде уважена за сумата от 4400 лв.**

Горното сочи, че предявеният иск **е частично основателен и следва да бъде уважен за сумата от 4400 лв., ведно със законната лихва от момента на уведомяване на застрахователя на 29.11.2019 год., до окончателното плащане на сумата, а в останалата част за размера над 4500 лв. до 65 000 лв., претенцията е неоснователна и следва да бъде отхвърлена, ведно с претендираната законната лихва върху разликата, считано от 29.11.2019 год., до окончателното изплащане на разликата.**

Ето защо и като е стигнал до различни правни изводи за цялостна неоснователност на исковата претенция, окръжният съд е постановил частично неправилно решение - постановено в противоречие със събраните по делото доказателства и необосновано в тази част, поради което в тази част същото следва да бъде отменено, с частично уважаване на ищцовата претенция за сумата посочена по-горе, а в останалата част решението се явява правилно и следва да бъде потвърдено.

На осн. чл.78, ал.6 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати държавна такса за първоинстанционното разглеждане в размер на 176 лв., и такса за въззивно обжалване в основателната част на жалбата в размер на 88 лв., които следва да бъдат платени по сметка на настоящият съд.

На осн. чл.38, ал.2 от ЗА, в полза на адвоката представлявал ищеца по делото, за защита пред първоинстанционния съд, по действащата тарифа по Наредба № 1 за МРАВ към момента на сключване на ДПЗС-13.07.2020 год. би било дължимо адвокатско възнаграждение в размер на 2480 лв., а предвид доказателствата за регистрация по ДДС – 2976 лв. с ДДС. Съобразно основателната част от иска в полза на адв. Р. М. следва да се присъди съответния размер от **202 лв. с ДДС**. В същият размер от **202 лв. с ДДС** е и дължимото в полза на адв.Р. М. възнаграждение за защита на ищеца пред въззивния съд, тъй като защитата пред въззивния съд е осъществена от адв.Р. М. съгласно ДПЗС от 01.11.2022 год. – т.е. преди изменението на Наредба № 1 за МРАВ, в сила от 08.11.2022 год.

Съобразно изхода от делото, при установен размер на направените от ответника разноски пред първата инстанция от 180 лв. – за възнаграждение на

вещо лице, съобразно неоснователната част от исковата претенция, в полза на ответника е дължима сумата от 168 лв., поради което решението следва да бъде отменено и в частта, с която в полза на ответника са присъдени съдебно-деловодни разноски над 168 лв. до 180 лв.

Пред въззивния съд са представени доказателства за направени разноски от ответника за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 7080 лв. с ДДС. Плащането е отразено в представения по делото договор за правна защита и съдействие от 01.02.2023 год. Платеното възнаграждение е с минимално отклонение от дължимото съгласно Наредба № 1 за МРАВ в редакцията към момента на сключване на договора /по тарифата минималният размер е 7020 лв. с ДДС/, а по правилата на чл.78, ал.3 от ГПК дължимите разноски съобразно неоснователната част от въззивната жалба в случая са 6 600 лв. Направено е възражение по чл.78, ал.5 от ГПК, за прекомерност на размера на възнаграждението платено на адвоката от въззиваемия, с искане за намаляване на тези разноски, което съдът намира за основателно. Нормите на европейското право дерогират нормата на чл.78, ал.5 от ГПК в частта, с която е въведено ограничение за намаляване на размера на разноските на страната по делото от съда под минимума определен с Наредба № 1 за МРАВ. Предвид разясненията дадени по съединени дела С-427/16 и С-428/16 на СЕС, **съдът който следва да се произнесе по въпроса за разноските, не е обвързан от посочените ограничения на адвокатските възнаграждения**, ако след проверка съдът констатира, че с тези ограничения не се осигурява изпълнението на легитимни цели. Легитимна цел както по европейското, така и по вътрешното право е съблюдаване на принципа на справедливостта. В случаите, в които съдебните разноски, които страната трябва да плати, определени съгласно правилата на националното право, са над размера на обезщетението, което тази страна следва да получи като резултат от делото, принципът на справедливостта като легитимна цел се явява нарушен. Присъждане на дължимите съгласно националното право съдебни разноски в полза на въззиваемия по делото, в случая би нарушило принципа на справедливостта като легитимна цел на процеса, поради което настоящият съд намира, че размерът на разноските дължими в полза на въззиваемия, при съблюдаване на правната и фактическа сложност на въззивната фаза, следва да бъде намален от съда на 1500 лв. с ДДС.

Мотивиран от горното, Бургаският апелативен съд,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260012/11.10.2022 год. по гр. д. № 430/2020 год. по описа на Окръжен съд - Сливен, на което е допусната поправка на очевидна фактическа грешка с решение № 260013/05.12.2022 год. по гр. д. № 430/2020 год. по описа на Сливенския окръжен съд, **В ЧАСТИТЕ, с които:**

- **искът е отхвърлен за сумата до 4400 лв., ведно със законната лихва** считано от 29.11.2019 год., до окончателното и изплащане и

- **е осъден С. Ж. Д. с ЕГН *****, представляван от своята майка и законен представител Ж. Я. Д. с ЕГН *****, двамата с адрес общ. К., с. Г., кв. "З." № ** да заплати** на ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със

седалище и адрес на управление гр.С. бул. "Д.Б." № ** сумата над **168 лв.** /сто шестдесет и осем лева/ до 180 лв. - деловодни разноси пред първоинстанционния съд.

ВМЕСТО РЕШЕНИЕТО В ОТМЕНЕНАТА ЧАСТ ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със седалище и адрес на управление гр.С. бул. "Д.Б." № ** да заплати на С. Ж. Д. с ЕГН *****, представляван от своята майка и законен представител Ж. Я. Д. с ЕГН *****, двамата с адрес общ. К., с. Г., кв. "З." № **, сумата от **4 400 лв.** /четири хиляди и четиристотин лева/ - обезщетение за неимуществени вреди - претърпени болки и страдания в резултат на ПТП на 02.11.2019 год., при което са му причинени счупвания на лява ръка и травми по гърба, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на уведомяването на застрахователя - 29.11.2019 год., до окончателното изплащане на сумата.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260012/11.10.2022 год. по гр. д. № 430/2020 год. по описа на Окръжен съд - Сливен, на което е допусната поправка на очевидна фактическа грешка с решение № 260013/05.12.2022 год. по гр.д.№430/2020 год. по описа на Сливенския окръжен съд, **В ОСТАНАЛАТА ЧАСТ.**

ОСЪЖДА ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със седалище и адрес на управление гр. С. бул. "Д.Б." № ** да заплати на осн. чл. 78, ал. 6 от ГПК по сметка на Бургаския апелативен съд държавна такса за първоинстанционното разглеждане на делото в размер на **176 лв.** /сто седемдесет и шест лева/ и държавна такса за въззивно обжалване в основателната част на жалбата в размер на **88 лв.** /осемдесет и осем лева /.

ОСЪЖДА ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със седалище и адрес на управление гр. С. бул. "Д.Б." № ** да заплати на осн. чл.38, ал.2 от ЗА на адв. Р. И. М., АК - С. л.н.***, адвокатско възнаграждение за защита пред окръжния съд съобразно основателната част от иска в размер на **202 лв.** /двеста и два лева/ с ДДС.

ОСЪЖДА ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със седалище и адрес на управление гр. С. бул. "Д.Б." № ** да заплати на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗА на адв. Р. И. М., АК - С. л.н.***, адвокатско възнаграждение за защита пред въззивния съд съобразно основателната част от въззивната жалба в размер на **202 лв.** /двеста и два лева/ с ДДС.

ОСЪЖДА С. Ж. Д. с ЕГН *****, представляван от своята майка и законен представител Ж. Я. Д. с ЕГН *****, двамата с адрес общ. К., с. Г., кв. "З." № ** да заплати на ЗД „БУЛ ИНС“ АД с ЕИК 831830482 със седалище и адрес на управление гр. С. бул. "Д.Б." № **, направени пред въззивния съд разноси в размер на **1500 лв.** / хиляда и петстотин лева/ с ДДС, след намаляване на размера на разноските, на осн. чл. 78, ал. 5 от ГПК.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния касационен съд с касационна жалба, в едномесечен срок от връчването на препис от него на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____